

دستور جلسه شماره (۲)

عنوان: بررسی چگونگی أخذ مالیات بر ارزش افزوده از پيله وران - پیگیری مصوبه ۸۲ امین نشست کمیته حمایت از کسب و کار

مرجع طرح موضوع: جمعی از پيله وران مرزنشین - نماینده مجلس شورای اسلامی در شهرستان های ماکو، چالدران، شوط و پلدشت - نماینده محترم مجلس شورای اسلامی در شهرستان های خوی و چابپاره

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۰/۱۱/۰۹

تعداد صفحات دستور جلسه: ۲ صفحه

موضوع چگونگی أخذ مالیات بر ارزش افزوده از پيله وران در هشتاد و دومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۳ مطرح شد و قرار شد تا موضوع مجدداً در جلسات آتی جهت تصمیم گیری اعضای محترم کمیته مطرح گردد که اکنون با توجه به درخواست مجدد جمعی از پيله وران و نماینده محترم شهرستان های خوی و چابپاره در مجلس شورای اسلامی در دستور کار بررسی قرار گرفته است.

شرح موضوع:

طبق قانون ساماندهی مبادلات مرزی مصوب ۱۳۸۴، پيله ور عبارت است از شخص ساکن مناطق مرزی با حداقل سه سال سابقه سکونت مستمر که دارای کارت پيله وری صادره از سازمان بازرگانی استان و اهلیت مندرج در ماده (۲۱۱) قانون مدنی باشد. کارت پيله وری یکی از خدماتی است که برای مرزنشینان کشور که از لحاظ معیشتی در دهک های پایین قرار دارند در نظر گرفته شده است. دارندگان این کارت می توانند به مبادلات مرزی (صادرات و واردات) تا میزان سقف تعیین شده اقدام نمایند. به طور مثال در استان آذربایجان غربی سقف دلاری ۱۸۰۰۰ دلار صادرات و ۱۸۰۰۰ دلار واردات برای هر کارت مرزنشینی در نظر گرفته شده است و حدود ۶ هزار نفر در استان دارای کارت پيله وری هستند.

با عنایت به قانون مبادلات مرزی و آیین نامه اجرایی آن، پيله وران فعالیت خود را از سال ۱۳۸۶ جهت اشتغال زایی و جلوگیری از قاچاق کالا در مرزهای همسایه و همجواری در مناطق مرزی از جمله شهرستان های استان آذربایجان غربی و زیر نظر وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت کشور، استانداری ها و فرمانداری های تحت امر، آغاز نمودند و گمرک جمهوری اسلامی ایران نیز بعنوان سازمان ناظر به نحوه ورود و خروج کالا (صادرات و واردات)، امورات مربوط به ثبت نام کارت های پيله وری را عهده دار شد و ثبت آماری توسط فرمانداری شهرستان ها انجام پذیرفت.

در این ارتباط مرزنشینان بعد از واریز حقوق ورودی و سود گمرکی و مالیات علی الحساب قانون مالیات های مستقیم با نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی، مالیات ارزش افزوده را طبق ماده ۱۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ (قانون قبلی) به نرخ ۹ درصد و براساس نرخ ۴۲۰۰ تومانی پرداخت نمودند. ماده ۱۵ اشعار داشت: "مأخذ محاسبه مالیات واردات کالا عبارت است از ارزش گمرکی کالا (قیمت خرید، هزینه حمل و نقل و حق بیمه) به علاوه حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) مندرج در اوراق گمرکی."

لیکن سازمان امور مالیاتی پس از گذشت ۲ الی ۳ سال، مالیات بر ارزش افزوده پيله وران را با نرخ ارز آزاد محاسبه نمود و مابه التفاوت ارز ۴۲۰۰ تومانی تا ارز آزاد را از آن ها مطالبه و آن ها را بدهکار مالیاتی نموده است.

طبق اظهارات نماینده سازمان امور مالیاتی در جلسه کارگروه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۲ و همچنین هشتاد و دومین نشست کمیته، در مورد پيله وران دو حالت وجود دارد: ۱. پيله ور خود صاحب کالا می باشد ۲. پيله ور به صورت حق العمل برای شخصی دیگر کالا را وارد می کند. در زمان ورود کالا ۴ درصد مالیات علی الحساب و ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده از پيله وران وصول می شود. به عبارت دیگر مبلغی در مبداء ورودی از پيله ور وصول می گردد و بعد از آن در فرآیند رسیدگی قانونی و قطعی، مبلغ مالیات فعالیت به صورت کامل مشخص می شود که

مابقی آن از پيله ور قابل وصول است. لذا پيله ور می بایست بعد از آن که جنس را می فروشد، فاکتور رسمی صادر کند و مالیات بر ارزش افزوده را از خریدار مطالبه نماید. بنابراین مبلغ مابه التفاوت ارزش افزوده باید توسط خریدار به پيله ور پرداخت شود تا اعتبار مالیاتی پيله ور مشخص می گردد. طبق گفته نماینده سازمان امور مالیاتی در جلسه کارگروه کارشناسی کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ، پيله وران طبق بند (ب) ماده ۲ آیین نامه ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ می بایستی در هر دو حالت (صاحب کالا یا حق العمل کار) دارای اسناد و مدارک باشند؛ زیرا بر حسب نوع شغل و فعالیت، صادرکننده و واردکننده محسوب می شوند.

بند (ب) ماده ۲ آیین نامه ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴

ب- نوع فعالیت:

اشخاص ذیل فارغ از حجم فعالیت موضوع بند الف فوق از لحاظ انجام تکالیف موضوع این آیین نامه جزء مؤدیان گروه اول محسوب می شوند.

۱- دارندگان کارت بازرگانی (واردکنندگان و صادرکنندگان)؛

این اقدام در صورتی است که تعدادی از پيله وران به سفارش صاحب کالا، اقلام را به نام خود از گمرک ترخیص می کنند و درآمد ایشان صرفاً از محل کارمزد دریافتی است (البته بدون داشتن قرارداد حق العمل کاری). تعدادی از آنها نیز خود واردات و صادرات کالا را براساس سهمیه تعیین شده انجام می دهند و از دولت ارزی دریافت نمی کنند. همچنین به گفته پيله وران حاضر در جلسه کارگروه تخصصی کمیته، اداره کل امور مالیاتی استان به آن ها اعلام نموده است که در گروه سوم مؤدیان قرار دارند و نیازمند نگهداری اسناد و مدارک نیستند.

از سوی دیگر به استناد بند (و) تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۴۰۰، نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی به استثنای کالاهای اساسی، دارو و تجهیزات مصرفی پزشکی درسال ۱۴۰۰ در همه موارد از جمله محاسبه حقوق ورودی، براساس برابری نرخ ارز اعلام شده بانک مرکزی نرخ سامانه مبادله الکترونیکی (ای تی اس) در روز اظهار و مطابق ماده (۱۴) قانون امور گمرکی تعیین گردید. لیکن در ادامه به دلیل تورم مضاعفی که استفاده از این نرخ ایجاد می نمود و همچنین عدم وجود زیرساخت ها، دولت به گمرک جمهوری اسلامی طی ابلاغ مصوبه ۵۵۸۶/ت/۵۸۶۷۱ هـ مورخ ۱۳۹۳/۰۱/۱۲۳ اجازه داد تا زمان تصویب و ابلاغ سود بازرگانی و حقوق ورودی موضوع بند (د) ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰ بر مبنای قانون بودجه سال ۱۴۰۰ نسبت به أخذ حقوق ورودی، عوارض و مالیات بر ارزش افزوده کالاهای وارداتی، با مبنای محاسبه نرخ ارز رسمی معادل (۴۲۰۰) تومان اقدام نماید. در ادامه مجلس شورای اسلامی طی نامه شماره ۲۶۷۷۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲ و با توجه به بند (و) تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ اعلام نمود که مصوبه دولت مغایر با قانون است. سپس معاون اول وقت رئیس جمهور، جناب آقای جهانگیری در نامه ای از مقام معظم رهبری درخواست نمود تا مصوبه هیات وزیران تا پایان شهریور سال ۱۴۰۰ ملاک عمل باشد و طی این مدت دولت جدید با همکاری مجلس شورای اسلامی تدابیر لازم را برای حل مشکل در آینده اتخاذ نمایند. بعد از این مکاتبه مقام معظم رهبری طی نامه شماره ۱/۴۴۴۹۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ به معاون اول وقت رئیس جمهور مقرر نمودند تا این قضیه در سران قوا حل گردد که موضوع مطرح و نرخ ارز ۴۲۰۰ تصویب گردید.

لازم به توضیح است که در قانون بودجه ۱۴۰۱ نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف گردید و با اجرای نرخ ای تی اس تکلیف همگان روشن شد. با عنایت به مطالب فوق و با توجه به عدم وجود هماهنگی ها، مالیات بر ارزش افزوده کل کالا از پيله ور به قیمت ارز آزاد اخذ می شود که این نحوه عمل ادارات مالیاتی موجب خانه نشینی بسیاری از پيله وران و احاله تمامی پرونده های ارزش افزوده این قشر به هیأت های حل اختلاف مالیاتی شده است.